

КУРЕНДА

еп. Левицького з д. 24 липня 1816

про заснуванє Інституту дяко-вчителів у Перемишлі

Powszechnie daią się slyszecь utyskiwania duchowieństwa na niedostatek diaków. Nietylko po parafiach, ale po większey części niektórych dekanatów poustawyły przepisane nabożeństwa: lytye, iutrznie y inne obrządku naszego hymny czytana liturgia zastępuje. Każda część nabożeństwa porządkiem i wyraźnie spiewana przypomina ludowi pierwsze tajemnice wiary i główne nauki obyczajów. Tu należą oprócz epistolów i ewangelii, psalmy, stychyry, prokimeny, pryczastne i inne. Dla niedostatku diaków nie tylko te nabożeństwa ustaly, ale zwyczajne przy sprawieniu SS. Sakramentów i innych obrządków ceremonie w ponurey cichości na panieci ludu wiernego obrzędy religii naszej [...]. Pragnąc usilnie zaradzić w nayskuteczniejszy sposób niedostatkowi diaków i nauczycieli, opatrzeć kapłanów w zdolne pomocniki do odprawienia nabożeństwa, i wznieć ostygle tu i owdzie między ludem poważanie obrządku, p o s t a n o w i l i ś m y przy k a t e d r z e n a s z e y założyć instytut, w którym by uprzymiotowane należycie individua na diaków y nauczycieli sposobić się mogly [...]. Regent czyli diak katedralny uczyć będzie ustawu i spiewania, do czego codziennie nabożeństwo w katedrze najlepszą podaie sposobność... W przeciągu lat 10 otrzymały by dyecezye 100 zdolnych diaków i nauczycieli; tych zaś powinnością będzie dwóch lub trzech chłopców w każdej parafii uczyć ustawu i spiewania, przez co za lat kilka liczba diaków znacznie pomnożyć się musi.

W Przemyślu dnia 24 lipca 1816. Michał, Biskup.

Матеріяли до історії народнього шкільництва в Галичині в рр. 1803–1821 / подав Іван Ем. Левицький // Матеріяли до культурної історії Галицької Руси XVIII і XIX віку / зібтали Мих. Зубрицький, Юр. Кміт, Ів. Кобилецький, Ів. Е. Левицький, Ів. Франко / ред. Іван Франко [=Збірник Історично-Філософичної секції Наукового товариства імени Шевченка, т. V]. Львів 1902, с. 161–165 (уривки); Ірмолой Михайла Левицького (Перемишль 1838) / зібрав і підготував Володимир Пилипович, передм. Наталя Сиротинська [=Пам'ятки сакральної музики Перемиської єпархії, т. 1. Регентський Інститут Перемисько-Варшавської архієпархії у Перемишлі]. Перемишль 2012, с. 79–80.

До друку підготував *Володимир Пилипович*

